

Algavad uue kollektiivlepingu läbirääkimised

Katrin Rehema – Eesti Arstide Liit

Selle aasta lõpus saab läbi kehtiva kollektiivlepingu periood ja 30. augustil alustame läbirääkimisi uue lepingu sõlmimiseks aastateks 2025–2026.

Tervishoiuvaldkonna töötajaid esindavad läbirääkimistel Eesti Arstide Liit, Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit, Eesti Õdede Liit ja Eesti Kliiniliste Psühholoogide Kutseliit ning esimest korda ka Eesti Kliiniliste Logopeedide Kutseliit. Tööandjate esindajad on Eesti Haiglate Liit ja Eesti Kiirabi Liit.

Arstide liidu nõudmised kiitis heaks volikogu, ja nagu tavaks saanud, koostasime partneritega ühise kollektiivlepingu projekti. Esitasime selle tööandjatele, tervisekassale ja terviseministrile juba kevadel, et saaks aegsasti hinnata selle rahalist mõju ning arvestada esitatud tingimusi riigieelarve ja tervisekassa eelarve koostamisel.

Praeguse kollektiivlepingu punktid jäävad suures osas kehtima, aga muidugi sisaldab projekt ka mitmete tingimuste parandamist.

Palgatõusu soovime 2025. aastal 10 protsenti ja samapalju ka 2026. aastal. Väga oluliseks peame öösel ja nädalavahetustel töötamise lisatasude edasist kasvamist. Öötundide koefitsient peaks tõusma 1,45-le (praegu 1,4) ja nädalavahetuse tundidel 1,35-le (praegu 1,25). Väljakutsevalvete tasu soovime suurendada 40 protsendile töötasust praeguse 20 asemel.

Lisame kollektiivlepingusse selle aasta algusest kehtivad töö- ja puhkeaja uued nõuded, mille kohaselt peab töötaja saama summeeritud tööaja arvestuse korral seitsmepäevase ajavahemiku jooksul vähemalt

36 tundi järjestikust puhkeajaga, millele lisatakse eelnev igapäevane puhkeajaga. Uus on punkt, mille alusel on tööandjal õigus küsida töötajalt andmeid vaksineerimise kohta, kui töökeskkonna riskianalüüsist tulenevalt ja patsientide ohutuse tagamiseks on vaksineerimine vajalik. Andmekaitse seaduse järgi ei saa muuta vaksineerimisandmete jagamist kohustuslikuks, ent kui töötaja keeldub nende avaldamisest, käsitleb tööandja teda kui vaksineerimata töötajat. Samuti soovime, et kõik töötajad saaksid kuni kolm tasulist tervisepäeva kalendriaastas.

Kollektiivlepingute läbirääkimiste ajalugu on pikk ja värvikas ning lihtsad pole need kunagi olnud. Alates 2012. aasta streigist oleme sõlminud järjestikku kuus kaheaastast kokkulepet, mis on muutnud tervishoiu töökeskkonda stabiilsemaks ja andnud kindlustunnet nii töötajatele kui ka tervishoiujuhtidele. Järjepidev palgatõus ja töötingimuste paranemine on tunduvalt vähendanud arstide välismaale lahkumist.

Nüüdseks on teiste riikide kõrval üha tugevamalt hakanud tööjõule konkureerima ka Eesti erakliinikud. Kindlasti on neil meie tervishoiusüsteemis oma vajalik koht, kuid solidaarse ravikindlustuse ülesanded on siiski lõviosas avaliku sektori raviasutuste õlgadel. Arvestades riigi rahapudust, tulevad seekordsed läbirääkimised ilmselt väga keerulised. Loodame siiski, et kollektiivlepingute järjepidevus ei katke ja riigijuhid ning tervisekassa mõistavad, et tervishoiutöötajate puuduse süvenemine võib lõppeda inimeste tervisepuudusega.